

bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/ecan_2012_11(2)_79.pdf.

3. Попович Т., Галько Л. Моделювання досконалої діяльності організації в контексті управління якістю. Зб. доповідей «Актуальні проблеми менеджменту в умовах інноваційного розвитку економіки». Тернопіль, 2018. С.133-136.

Роман ПОЛІКРОВСЬКИЙ

аспірант кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу
Західноукраїнського національного університету

ЗАСТОСУВАННЯ ПРОЄКТНОГО ПІДХОДУ У СФЕРІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ

На сьогоднішній день у сфері публічного управління в Україні активно використовується проєктний підхід до розробки та подальшого впровадження стратегічного планування соціально-економічного розвитку її регіонів. Зважаючи на динамічність зовнішнього середовища, в якому розробляються та впроваджуються проєкти в Україні, потребує забезпечення безперервних комунікаційних зв'язків із зацікавленими сторонами, які працюють над проєктами. Порівнюючи використання проєктного підходу між приватним сектором та сферою публічного управління можна помітити певні відмінності, а саме

1. В сфері публічного управління використання даного підходу спрямоване на втілення в реальність стратегічних напрямів розвитку і задоволення суспільних потреб при значному сприянні публічних органів влади.

2. В сфері публічного управління реалізація проєктів потребує активної участі громадськості та налагодження комунікаційних зв'язків з територіальними громадами.

3. В сфері публічного управління фінансування реалізації проєктів відбувається за бюджетні кошти, що сприяє посиленню відповідальності усіх сторін, задіяних до виконання проєктів.

Історично, теорія проєктного управління розвивалася протягом багатьох років: її становлення відбулося ще у першій половині ХХ ст., в період кризи бюрократичних структур управління, що не справлялися із оперативним реагуванням на надходження управлінських завдань, які ускладнювалися, що зумовило необхідність впровадження нових методів управління [4, с. 2].

П. Микитюк вказує, що у сучасній економіці більшість господарських завдань розв'язуються на основі певних проєктів, тобто визначають цілі, а потім робиться спроба досягти їх з урахуванням

часових, ресурсних та фінансових обмежень. Планування проектів у поєднанні з процесами регулювання й контролю утворюють процес управління проектами, або проектний менеджмент. Світовий досвід свідчить, що управління проектами стало загальним стандартом поведінки у практичній діяльності [3].

На думку П.Е. Бондзі-Сімпсон, К.С. Агомор, проектний підхід у публічному управлінні уособлює чітке визначення поставлених цілей, розподіл відповідальності та ресурсів, а також планування роботи з урахуванням ризиків, постійний контроль та своєчасне реагування на зміни або відхилення для досягнення цілей проекту в рамках встановленого бюджету та наявних обмежених ресурсів [6, с.11].

Ключовими ознаками застосування проектного підходу у діяльності органів публічної влади є:

- регламентація (обмеженість у часі) – проект триває визначений період часу, який оговорюють замовник і виконавець. Це означає, що проект має бути попередньо продуманим (у т.ч. щодо забезпеченості матеріальними ресурсами), економічно обґрунтованим, а заходи, котрі прописані – реальними до виконання та такими, що їх можна оцінити;

- відповідність запитам громади – проект готується під конкретне завдання, має відповідати визначеним цілям, а також задовільняти потреби громади. Це означає, що проект, його заходи та результати, яких планується досягти, мають бути соціально значимі, узгодженими з потребами громади;

- спрямованість на розвиток територіальної одиниці – результативність проекту оцінюється за критерієм розвитку. Тобто проведені заходи, передбачені даним проектом, повинні бути спрямовані на забезпечення чи стимулювання сталого розвитку територіальної одиниці;

- відкритість – жоден з проектів не може бути «закритим», ставити під сумнів мотиви виконавців. Тобто, проект має реалізовуватися таким чином, аби уникати будь-яких корупційних схем чи виникнення конфлікту інтересів [5, с. 50].

Загалом, основні переваги програмно-цільового підходу полягають у обґрунтованому багатосторонньому визначенні мети та у розробці покрокової програми дій з досягнення мети. Особливе значення це має для публічного управління в умовах демократії. Тут проблеми слабкоструктуровані, мають багатоаспектний характер і важкопрогнозовані наслідки свого розв'язання. Саме тут, як відмічають дослідники, методологія та технології проектного підходу спрямовують на пошук найбільш важливих факторів, що зумовлюють пріоритетність [2].

Найбільш успішною практикою є принцип державно-приватного

партнерства, що дозволяє залучати бізнес до цільових проектів для стабілізації економіки та відновлення соціальної інфраструктури;

– фінансова та організаційна допомога експортно-орієнтованому бізнесу, основним завданням якого у воєнний час є збільшення обсягів експорту для збільшення валютної виручки в регіони України;

– проведення активної роботи з отримання фінансової допомоги від міжнародних організацій;

– максимальна цифровізація бізнес-процесів та використання електронних послуг;

– зміцнення двостороннього співробітництва з країнами ЄС в частині тимчасового спрощення митних та ліцензійних процедур [1, с. 18].

Таким чином, в Україні на сьогоднішній день для забезпечення ефективного розвитку системи публічного управління у сучасних воєнних, так і післявоєнних умовах, необхідно впровадити проектний підхід у всі без винятку сфери діяльності територіальних громад, що дасть можливість підвищити прозорість, дієвість їх діяльності, інтерактивність, одержати зворотну комунікацію, а також покращити якість обслуговування тощо. На даний час існують певні перешкоди, що обумовлені нормативно-правовими обмеженнями, які визначають чіткі вимоги до організаційної структури і обов'язків виконавців проектів у сфері публічного управління. В той же час, виконавці з недостатньою компетенцією значно опираються впровадженню змін, що негативно впливає на ефективність проектів на будь-якому рівні. Тому, необхідно вирішити дані проблеми, що дозволить забезпечити високу ефективність реалізації проектів, що в результаті посилить конкурентні переваги держави на світовому рівні.

Список використаних джерел:

1. Августин Р., Демків І. підтримка бізнесу та нівелювання загроз його функціонування у воєнний час. Актуальні проблеми менеджменту та публічного управління в умовах війни та післявоєнної відбудови України : матеріали доп. Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. Тернопіль, 31 трав. 2022 р.. Тернопіль : ЗУНУ, 2022. С. 16-21.
2. Безуглий Д.Г. Проектно-орієнтоване управління стратегічним розвитком територіальних громад : дис. ... к.н. з держ. упр. 25.00.04 – місцеве самоврядування. Дніпро. 2017. 204 с.
3. Микитюк П.П. Управління проектами: навчальний посібник. Тернопіль, Економічна думка ТНЕУ, 2017. 350 с.
4. Сидоренко Н.С. Проектне управління в органах публічної влади: зарубіжний досвід. Публічне управління та адміністрування. 2022. № 4. С. 1-5.
5. Хренова-Шимкіна Р.М. Проектна діяльність органів публічної влади як об'єкт наукового дослідження. Комунальне господарство міст. 2020. Випуск 155. С. 48-57.
6. Bondzi-Simpson P.E., Agomor K.S. Financing public universities in Ghana through strategic agility: Lessons from Ghana institute of management and public administration (GIMPA). Global Journal of Flexible Systems Management. 2021. Т. 22. № 1. Р. 1-15.